

MÅL 13

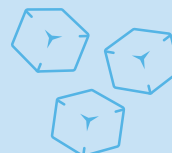
13 BEKÄMPA KLIMAT- FÖRÄNDRINGARNA

FÖRBEREDELSE

- Läs fakta om mål 13
- **Filurens attribut:** is, egen skolstrejfskylt gjord på en kartongbit

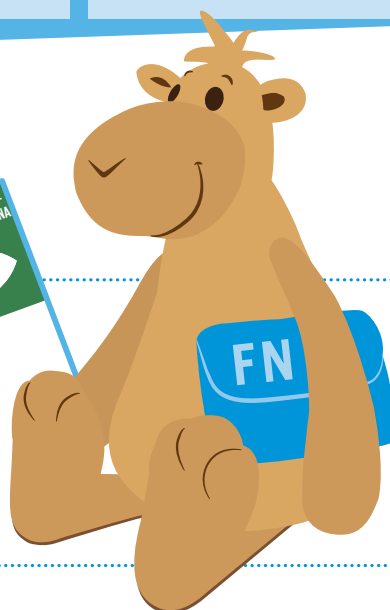
STREJK!

UPPLÄGG

1. FN-FILUREN HAR ANLÄNT

FN-filuren har landat utanför rektorns kontor med sin väska med brevet, sina attribut och flaggan med mål 13.

2. FILURENS BREV

Hejsan svejsan!

Nu ska ni få höra. På vissa ställen i världen finns det stora, mäktiga isar på land, ofta högt uppe i bergen eller nära polerna, alltså Sydpolen och Nordpolen. Det är glaciärer och de är viktiga av flera anledningar, bland annat för att hålla jorden sval och för att områdena runt dem är hem för vissa djur och växter.

Jag har varit på en dramatisk expedition, en upptäcktsresa. Jag tog tåget till Alperna som är en bergskedja i Centraleuropa. Titta på kartan så ser ni vilka länder som ingår. Jag åkte med Glaciärexpressen genom bergen och såg de stora, mäktiga isarna. (Titta på bild 1)

Jag blev väldigt ledsen när jag sedan fick höra att isarna håller på att smälta bort. Unesco som är en av FN:s organisationer säger att de största glaciärerna i världen, till exempel Mer de Glace, som är Frankrikes största glaciär, smälter i allt snabbare takt och att en tredjedel av dem kanske kommer att helt vara försvunna till år 2050. (Titta på bild 2)

Glaciärerna smälter på grund av att vi människor släpper ut för stora mängder koldioxidgaser i atmosfären, så mycket att planeten inte klarar av att ta upp och ta hand om allt längre. Det lägger sig som en filt runt jorden och släpper in solens värme men inte ut. Tjorvigt att förstå men inte bra helt enkelt! Det orsakar det som kallas klimatförändringar på jorden, den blir varmare och det påverkar inte bara glaciärerna utan alla ekosystem, mänsklig säkerhet, matproduktion, vattentillgång, hälsa och ökar havsförsurning och risk för naturkatastrofer.

Alltså behöver koldioxidutsläppen minska. Men hur gör man det då? I FN finns ett råd av klimatforskare som kallas IPCC. IPCC finns för att hjälpa ledare i världens länder att förstå klimatförändringarna och vad de kan göra åt dem. De berättar om vad som händer med klimatet, vilka problem som kan komma och ger förslag på hur vi kan lösa dem. Och vi kan verkligen lösa dem om vi vill!

(brevet fortsätter på nästa sida)

Genom att berätta om problemen för så många som möjligt, så att alla har kunskap om vad som händer men också hur vi kan hjälpas åt att lösa dem, kan vi göra nödvändiga förändringar för att skydda planeten. Det är ju därför jag har fått mitt uppdrag av FN att träffa så många barn som möjligt och prata om de Globala målen, så att ni sedan kan berätta vidare för fler. De Globala målen är ju en plan som FN tillsammans med alla länder har tagit fram, just för att skydda planeten. Och det här målet, nummer 13, heter Bekämpa klimatförändringarna. Så, det finns kunskap och planer för lösningar men det är viktigt att sprida dem så att vi skyndar på lite nu. Annars kanske vi till exempel inte har några glaciärer kvar i framtiden.

Ni kanske har hört talas om en tjej som heter Greta? År 2018 var hon 15 år, alltså fortfarande ett barn som hade hört talas om allt det här och hon förstod att det viktigaste just nu var att alla ledare, alla som har makt och ansvar och styr hur länder gör, de behöver verkligen lyssna på forskarna och vetenskapen och ta beslut som gör att vi minskar utsläppen så att vi kan bekämpa klimatförändringarna. Greta bestämde sig för att göra något som skulle kunna påverka de vuxna som styr. Hon tyckte inte att de gjorde tillräckligt och började en skolstrejk. Varje fredag satte hon sig utanför riksdagshuset med en skylt som det stod SKOLSTREJK FÖR KLIMATET på. När någon frågade varför hon gjorde det svarade hon, – För att vi måste lyssna på forskarna och göra allt vi kan för att rädda klimatet!
(Titta på bild 3)

Greta blev uppmärksammasad över hela världen och fick sällskap av många fler barn och unga under åren och de startade en hel rörelse som heter Fridays for future, det betyder fredagar för framtid och de demonstrerar fortfarande varje fredag på massor av ställen över hela världen. Greta jobbar för mål 13 på sitt sätt, men det behövs många idéer och massor av sätt, jag skulle vilja höra vad just ni skulle kunna hitta på!

BILD 1–3

Skrivs ut i A4 eller visas på storbildsskärm

Bild: Pexels/Oleksandr Lutsenko

Bild: UN Photo/Manuel Elias

Bild: Unsplash/Olha Fedchenko

---

3. TANKAR OM FILURENS BREV

Fundera tillsammans om det Filuren har berättat.

Det kan vara tankar som:

- Vad är en glaciär och varför är de viktiga för planeten?
- Vad är klimat och vad är klimatförändringar?
- Vad är det mer som händer när klimatet blir varmare?
- Hur känns det för er att höra om det här?
- Vilken tur att det är så många vuxna som vet om det här och gör allt de kan för att bekämpa klimatförändringarna!
- Vem är Greta Thunberg?